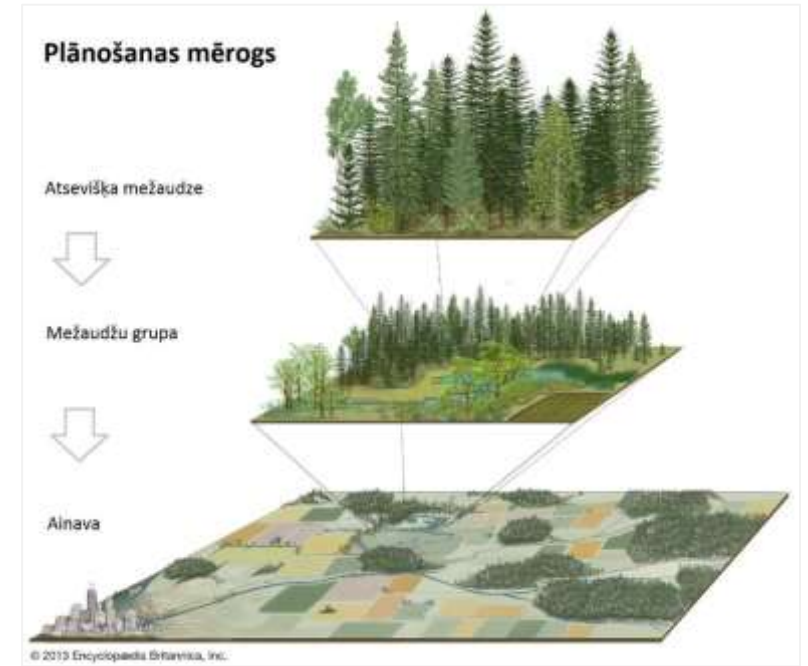
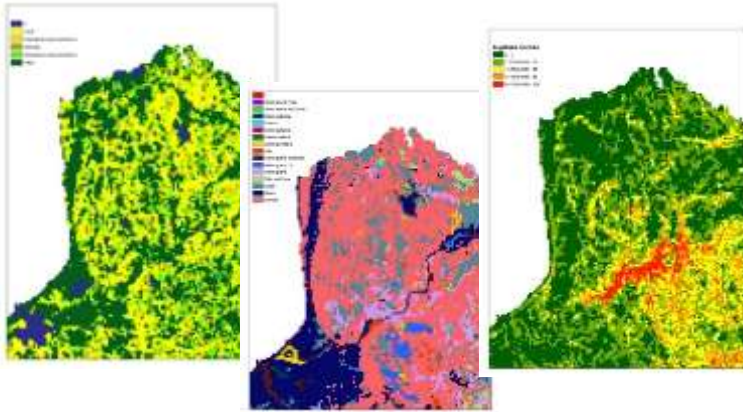

LATVIJAS MEŽA NOZARES UN PAŠVALDĪBU SADARBĪBAS POTENCIĀLS

Edvīns Zakovics
AS "Latvijas valsts meži"
02.08.2019.

Ainavu ekoloģiskā plānošana

Instrumentis teritorijas funkcionālās
plānošanas optimizēšanai

Mežsaimniecība ir uzņēmējdarbības
veids, kurā peļņu gūst no meža

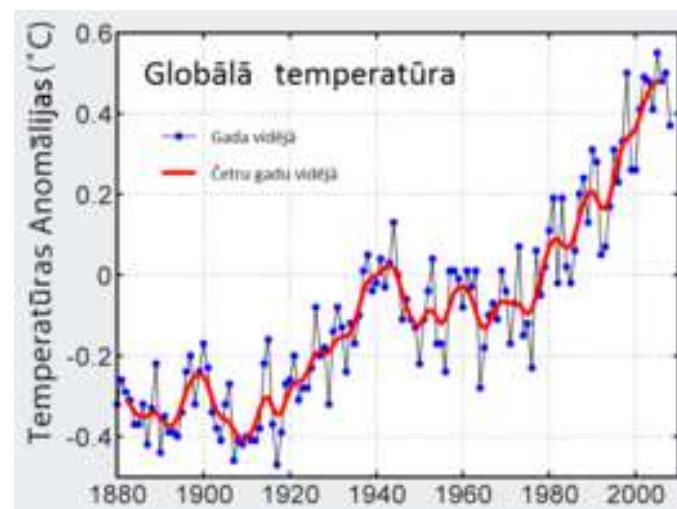
zemes ilgtspējīgas
apsaimniekošanas

LVM ilgtspējīga meža apsaimniekošana

Ekosistēmu pakalpojumi

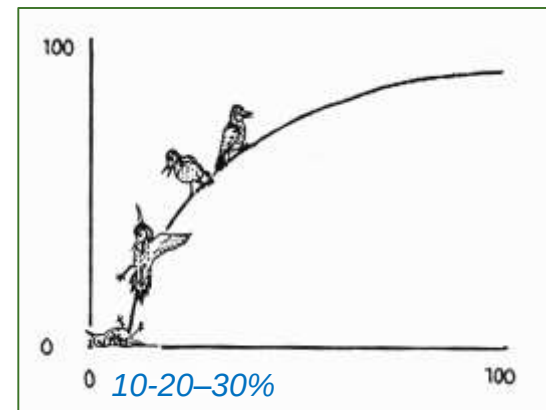

Meža apsaimniekošana daudzveidīgiem mērķiem un meža vērtību nodrošināšana **nākamajām paaudzēm**

Ko mēs gribam sasniegt?

Pilnveidot meža apsaimniekošanu, ieviešot ainavu līmeņa plānošanu

(Hanski, Walsh 2004)

Nodrošināt funkcionālo saistību starp dabas daudzveidības saglabāšanai svarīgām teritorijām

1

Tuvināt dabas aizsardzības mežu sadalījumu ekoloģiskajās grupās LVM mežu references dalījumam ekoloģiskajās grupās

2

Izstrādāt un ieviest dinamisku dabas aizsardzības platību plānošanas instrumentu, lai nodrošinātu LVM stratēģijā noteikto dabas aizsardzības mežu īpatsvaru

- Izlīdzināt dabas aizsardzības platību īpatsvaru pa reģioniem
- Nodrošināt minimāli nepieciešamo dabas aizsardzības platību īpatsvaru pa meža masīviem

Ekoloģiskā plānošana – ko tas nozīmē?

Teritorijas, kur sastopamas dabas vērtības

Funkcionāli saistītas (notiek organismu un gēnu plūsma) dabas vērtību koncentrācijas teritorijas

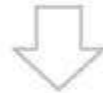

Plānošanas mēroga maiņa

- no plānošanas atsevišķu mežaudžu mērogā

Plānošanas mērogs

Atsevišķa mežaudze

Mežaudžu grupa

Ainava

Audzes /nogabala apsaimniekošanas mērķi

Dabas aizsardzībai:

Kopā 16%

Telpiskais novietojums?

1. neiejauc

2. ar nebūtisku koksnes ieguvu

Koksnes ražošanai:

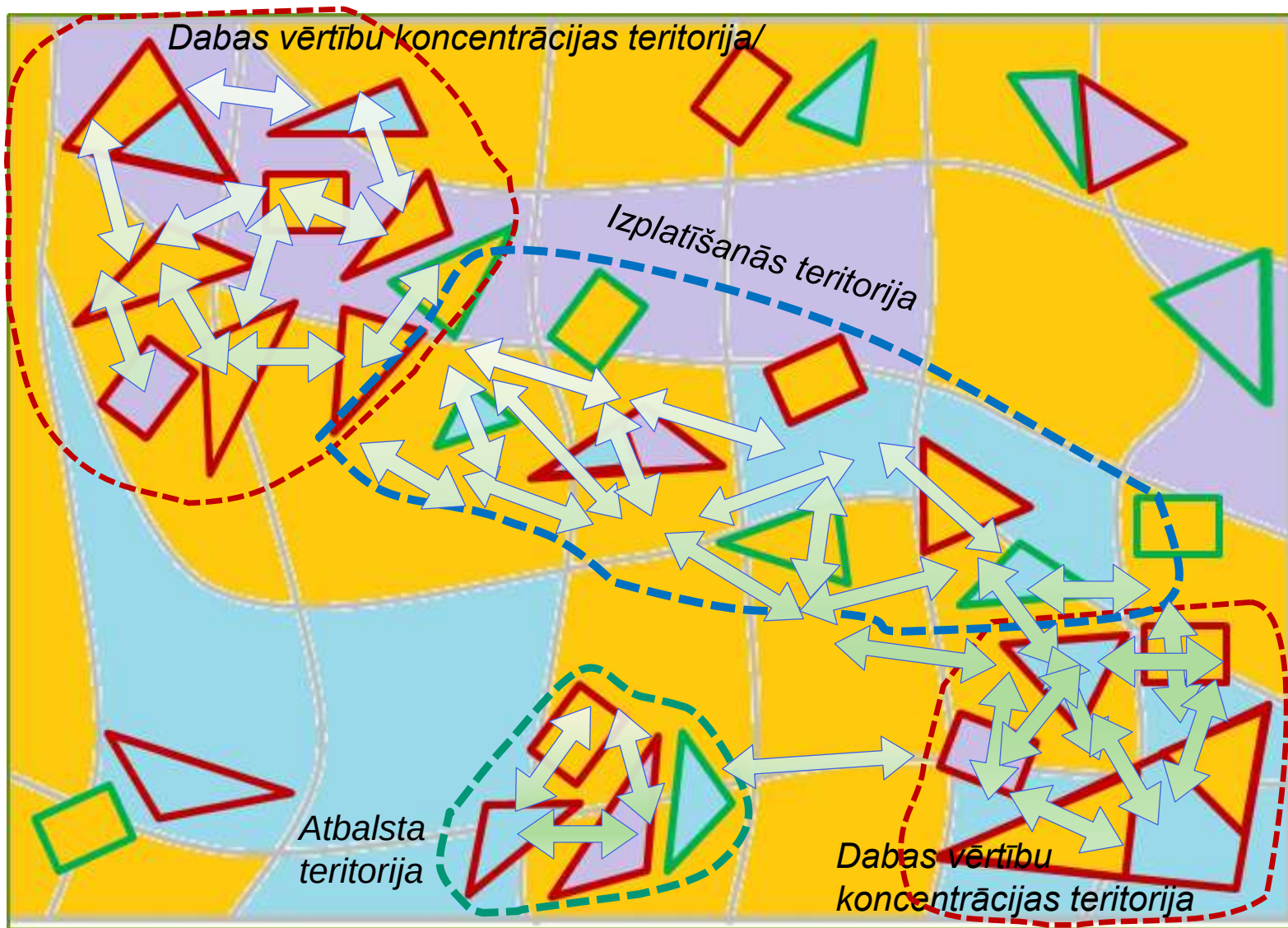
Kopā 84%

3. koksnes ražošana + rekreācija, ainava, BD

4. koksnes ražošana

Neskaidrs, nenoteikts mērķis (5)

Ainavu ekoloģiskā tīklojuma elementi

Dabas vērtību koncentrācijas teritorijas;

attālums starp BVM < 275 m, kas nodrošina augstu funkcionālo saikni.

Ekoloģiskie koridori – dabas vērtību izplatīšanas teritorijas, vides apstākļi nodrošina sugu izplatību un pārvietošanos starp dabas vērtību koncentrācijas teritorijām;

Attālums starp BVM < 825 m.

Atbalsta teritorijās – nodrošina funkcionālu atbalstu dabas vērtību koncentrācijas vietu un/vai izplatīšanās teritoriju funkcionālā savienošanā.

Ainavu ekoloģiskā tīklojuma pamatne

1. ES nozīmes biotopi (LVM GEO, DDPS «Ozols»)
2. Bioloģiski vērtīgas mežaudzes
3. Purvi un mitrzemes (būtiski neietekmēti)
4. Meži aizsargjoslās gar ūdeņiem, purviem (tikai izplatīšanās teritoriju/koridoru veidošanai)

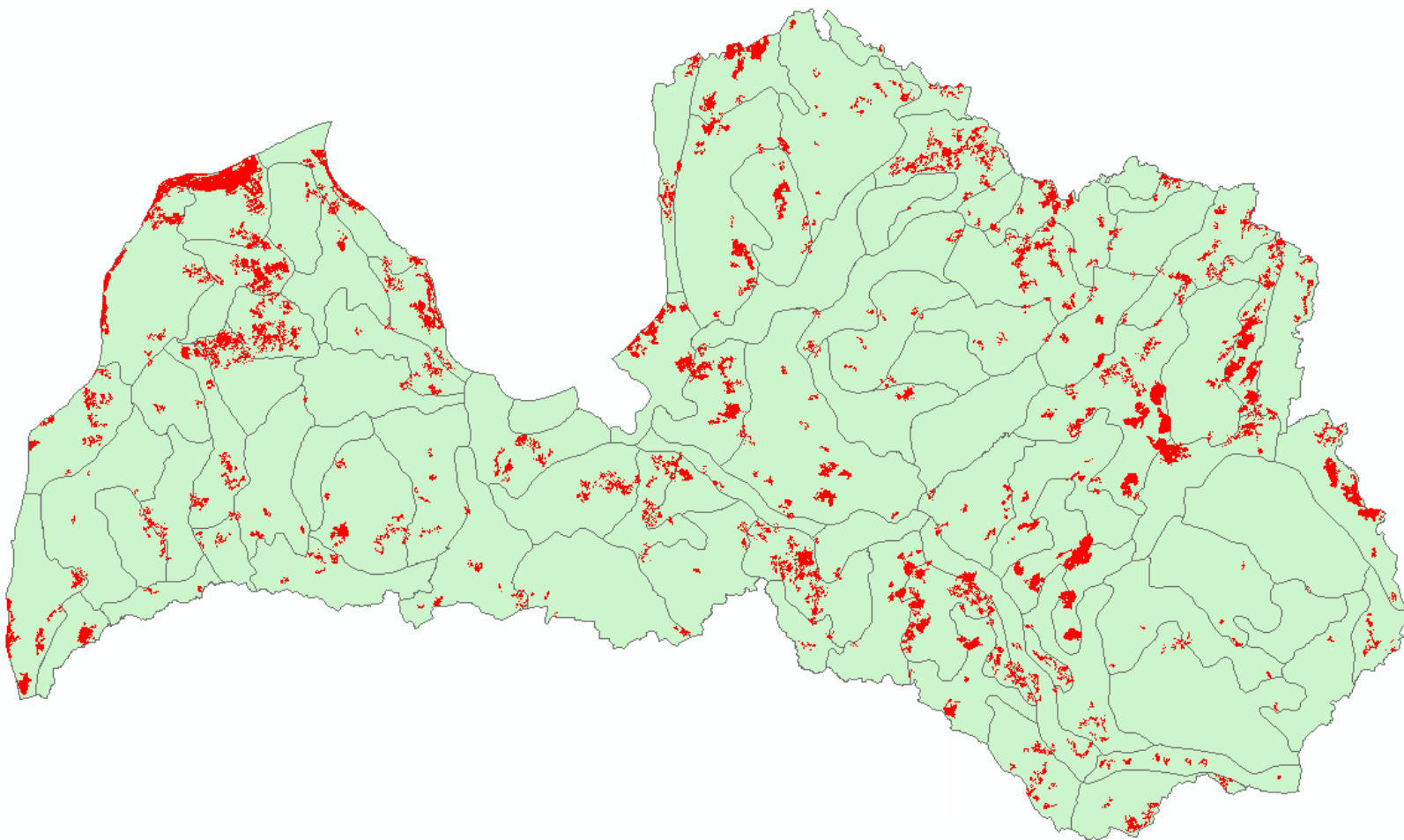
DA audžu telpiskais novietojums

Pastāvīgā komponente	Mainīgā komponente
Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (t.sk. <i>Natura2000</i>) vai to zonas, vai ats. mežaudzes, kur: <i>Aizliegta mežs. darb., galvenā cirte, kailcirte</i>	ES kv
Krasta kāpu aizsargjosla	
ES nozīmes biotopi (mežu un purvu): - <i>LR reti sastopamie (9160, 9180*, 91F0, 7160, 7210*, 7220*, 7230),</i> - <i>Pārējie - ar labu un izcilu kvalitāti;</i> - <i>Ja nav kvalitātes vērtējuma - atbilst DMB kritērijiem;</i>	SA ai
Teritorijas īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotņu aizsardzībai, t.sk. medņu riesta vietas; Citu īpaši aizsargājamu sugu dzīvotnes	
Purvu un ezeru salas; ozolu, liepu, gobu, vīksnu, kļavu, skābaržu, dižskabāržu audzes	
Purvu aizsargjoslas, ūdeņu ierobežojuma joslas (<i>izņemot Ba audzes un izņemot P audzes SI, Mr, Mrs, Nd, Pv</i>)	
Mikroliegumi un īpaši aizsargājami meža iecirkņi	

AE vērtīgākās

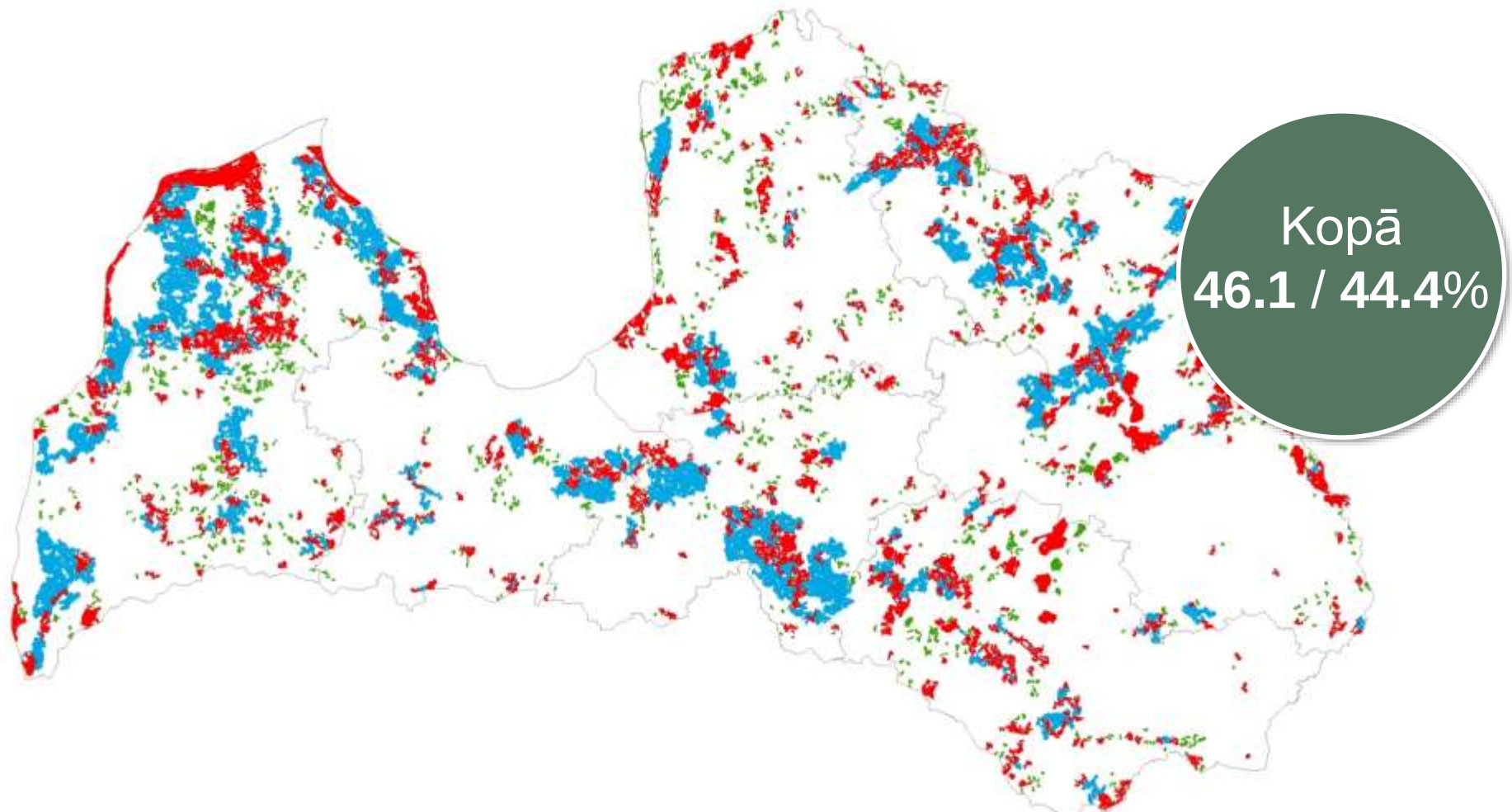
Dabas vērtību koncentrācijas teritorijas (DVKT) LVM zemēs

(atbilstoši aktuālajiem datiem uz 01.03.2019.)

- Skaits - 400 gab.
- Kopējā platība - 325 tūkst. ha (meža zeme), t.sk. 250 tūkst. ha mežs
- Vidējā platība – 885 ha
- Platība – no 70 līdz 20.2 tūkst. ha;
- DA% - 0 līdz 100%
- BVM un citu AET «pamatnes» nogabalu īpatsv. - 33 līdz 99%
- 53% no platības nepārklājas ne ar ĪADT, ne ar ML
- 48% no ML un 69% no ĪADT (izņemot ZBR) platības ietilpst
- ML+ĪADT(izņemot ZBR) + DVKT – 28% no LVM teritorijas

Ainavu ekoloģiskais tīklojums, platības īpatsvars % no LVM meža zemes /meža

DV konc. teritorijas (21.2/18%)

Izplatīšanās teritorijas (20.4/22.2%)

Atbalsta teritorijas (4.6/4.2%)

Nogabalu ar DA mērķi īpatsvars, % un platība, ha

No LVM meža zemes – 20.0%

t.sk. *ietilpst AET* – 15%
(232.9 tūkst. ha)

t.sk. *ārpus AET* – 5%
(76 tūkst. ha)

No LVM meža – 16.4%

t.sk. *ietilpst AET* – 12.1%
(168 tūkst. ha)

t.sk. *ārpus AET* – 4.3%
(60 tūkst. ha)

Vides plānošana LVM

LVM stratēģiskie mērķi

Platība koksnes ražošanai **84%**

Platība dabas aizsardzībai:
No meža **16%**
No meža z. 20%

Meža kapitālvērtība,
milj. EUR 2451

KONTROLE, MONITORINGS

LVM meža apsaimniekošanas plāns

1.

Meža masīvi
- 10 t.ha <

2.

BD un R nozīmīgas
teritorijas
(DVKT)

3.

Audzės apsaimniekošanas
mērķis:
• DA
• KR

4.

Norādījumi darbu
vietās:
• Meža struktūras
• Termiņa
ierobežojumi u.c.

ANALĪZES: meža resursu, **ainavu ekoloģijas**, ietekmes uz vidi u.c.

LR normatīvi: ĪADT, mikroliegumi, aizsargjoslas, u.c.

DATI: zeme, mežaudzes, vides u.c.

Ainavu ekoloģiskās plānošanas turpmākie soļi

AET aktualizācija
atbilstoši aktuālajiem
Dabas skaitīšanas
un LVM dabas
vērtību apzināšanas
datiem

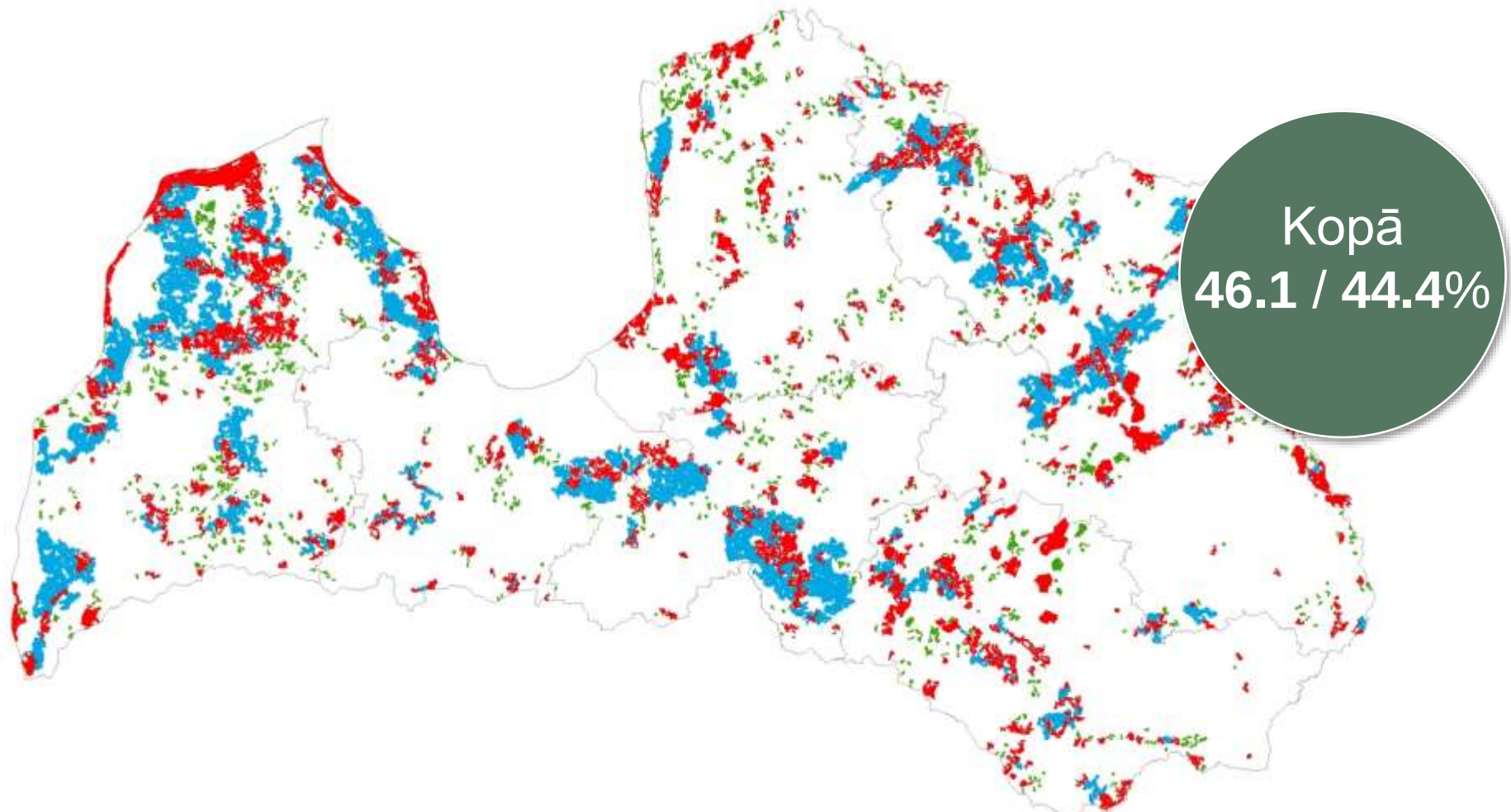

Sadarbība ar citiem
meža īpašniekiem,
vienota AET izveidei

Jauns attīstības
projekts

Ainavu ekoloģiskais tīklojums, platības īpatsvars % no LVM meža zemes /meža

DV konc. teritorijas (21.2/18%)

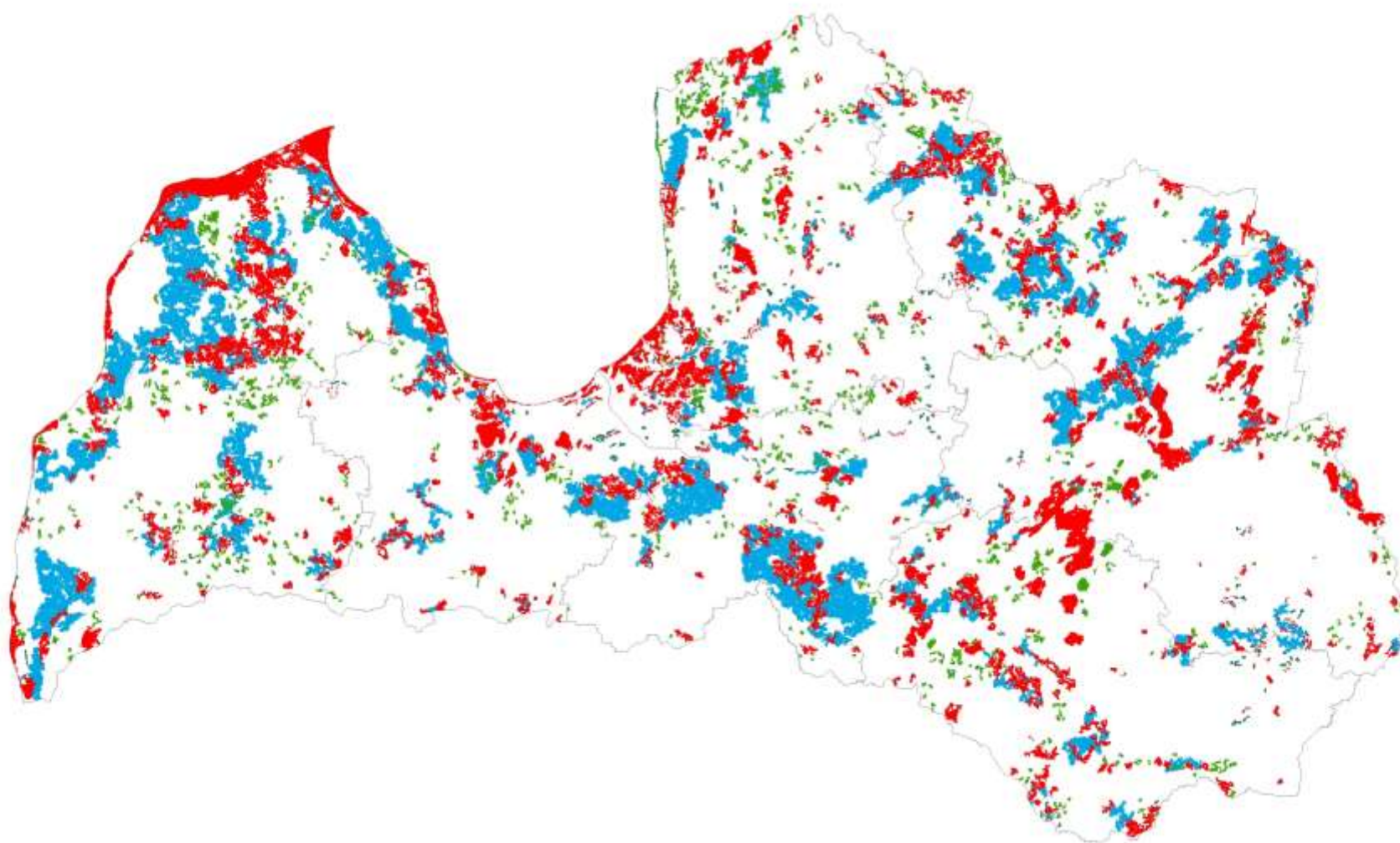
Izplatīšanās teritorijas (20.4/22.2%)

Atbalsta teritorijas (4.6/4.2%)

Ainavu ekoloģiskais tīklojums

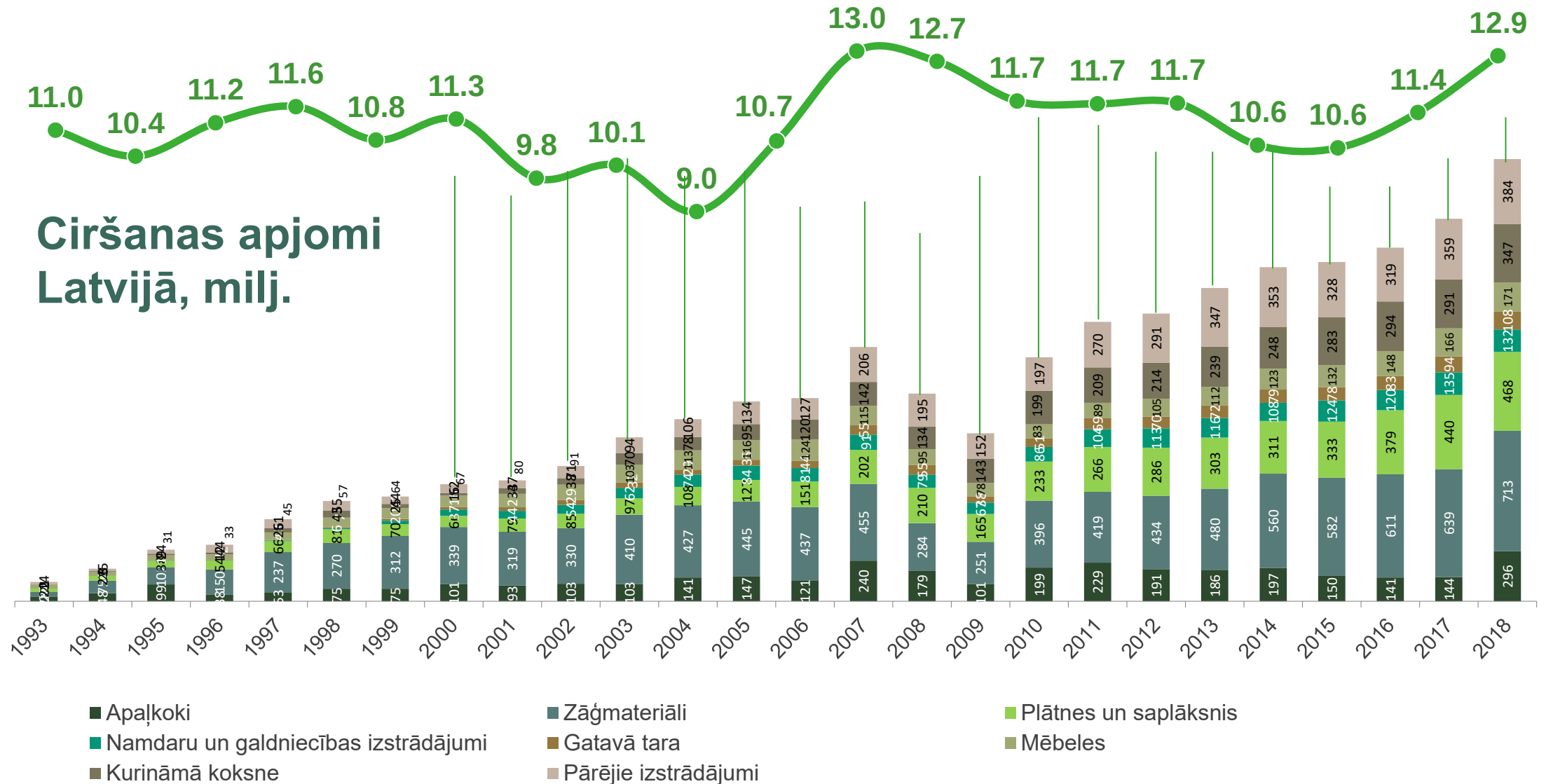
(dati par LVM un DAP zemēm* (*ES nozīmes biotopī*))

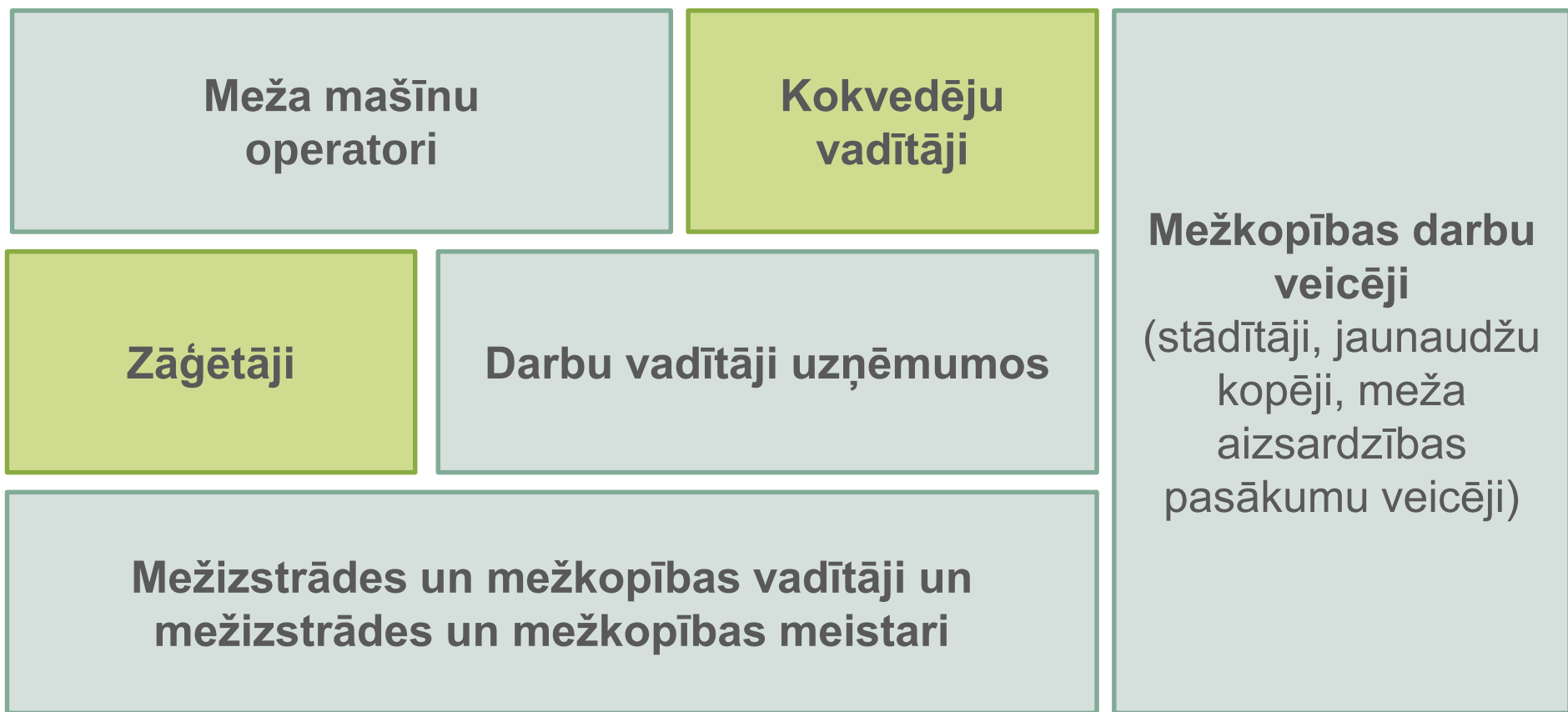
An aerial photograph of a lush green landscape. In the foreground, a dense forest of tall evergreen trees covers the hills. In the background, a calm lake reflects the surrounding greenery. The text is centered over the forest.

KO IEGŪSTAM APSAIMNIEKOJOT MEŽA ZEMI

Nozares eksporta dinamika, milj.

Mežsaimniecībā nodarbināto pamatprofesijas, kas strādā LVM mežos

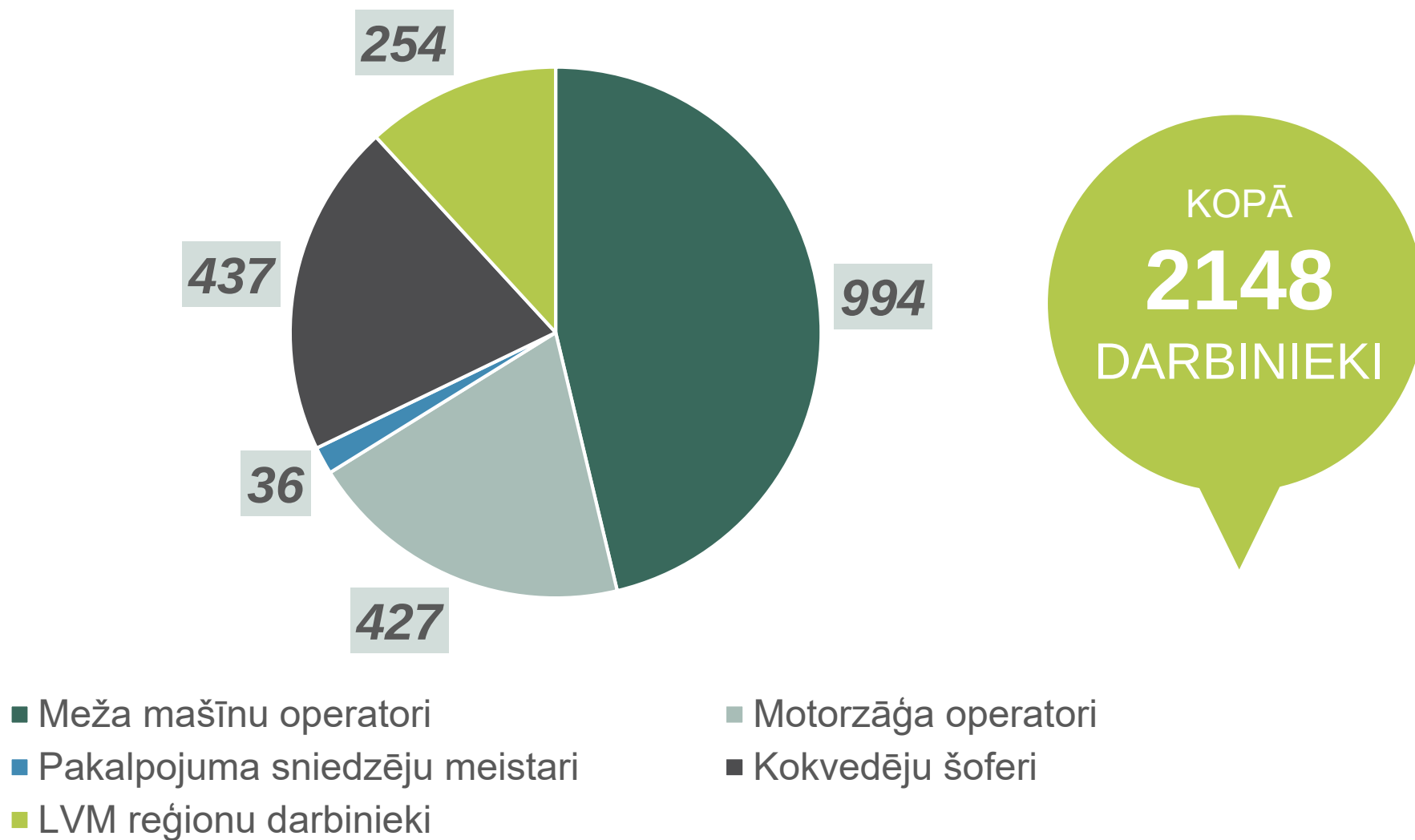
**ŠO PROFESIJU DARBINIEKI PAMATĀ
IR LAUKU REĢIONU IEDZĪVOTĀJI!**

Koksnes sagatavošanas un piegādes pakalpojumu sniedzēju-uzņēmumu atrašanās vietas

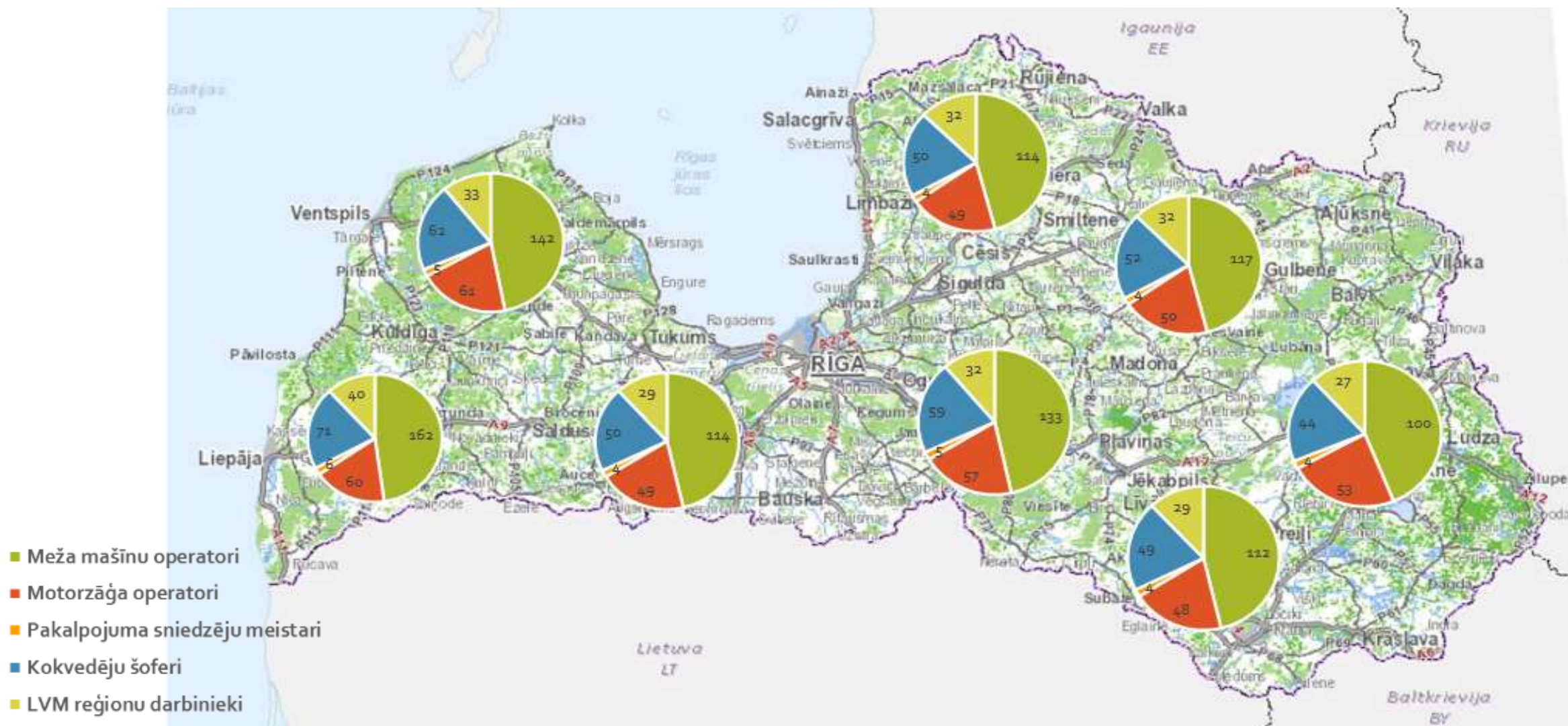
(juridiskās adreses, pakalpojumus sniedz reģionos)

LVM dati par nodarbinātiem sortimentu ražošanā

Nodarbinātie sortimentu ražošanā un piegādē reģionāli

Darba samaksa nodarbinātiem LVM mežos sortimentu sagatavošanā un piegādē 2018. gadā vidēji mēnesī (bruto alga, EUR),

aprēķinos izmantota LVM pakalpojuma sniedzēju bruto darba algas mediāna 1118 eur, LVM vidējā bruto darba samaksa 2000 Eur, motorzāģu operatoriem 470 Eur)

Reģions	Pakalpojuma sniedzēju uzņēmumu darbinieki				LVM darbinieki	Kopā nodarbinātiem sortimentu sagatavošanā
	Meža mašīnu operatori	Motorzāģa operatori	Pakalpojuma sniedzēju meistari	Kokvedēja šoferi	Mežiztrādes meistari, plānotāji	
AV	130806	23500	8000	58136	64000	284442
DK	181116	28200	12000	79378	80000	380694
DL	125216	22560	8000	54782	58000	268558
RV	127452	23030	8000	55900	64000	278382
VD	148694	26790	10000	65962	64000	315446
ZE	127452	23030	8000	55900	58000	272382
ZK	158756	28670	10000	69316	66000	332742
ZL	111800	24910	8000	49192	54000	247902
Kopā:	1111292	200690	72000	488566	508000	2380548

Gadā kopā darba samaksa: 28 566 000 Eur

Iemaksātā IIN daļa pašvaldībām no darbinieku darba samaksas, EUR

(pie vidējās meža mašīnu operatoru darba samaksas 1118 Eur/mēnesī)

Reģions	Kopā mēnesī nodarbinātiem sortimentu sagatavošanā (vidēji mēnesī 2018. gadā)	IIN vidēji mēnesī	IIN daļa pašvaldībām (80%) mēnesī	IIN daļa pašvaldībām 80% no darba samaksas gadā
AV	284442	65422	52337	628048
DK	380694	87560	70048	840572
DL	268558	61768	49415	592976
RV	278382	64028	51222	614667
VD	315446	72553	58042	696505
ZE	272382	62648	50118	601419
ZK	332742	76531	61225	734694
ZL	247902	57017	45614	547368
Kopā:	2380548	547526	438021	5 256 250

Iemaksātā IIN daļa pašvaldībām no darbinieku darba samaksas, EUR

(pie augstākās meža mašīnu operatoru darba samaksas 2072 Eur/mēnesī uzņēmumos ar lielāku oficiālo algu)

Reģions	Kopā mēnesī nodarbinātiem sortimentu sagatavošanā (vidēji mēnesī 2018. gadā)	IIN vidēji mēnesī	IIN daļa pašvaldībām (80%) mēnesī	IIN daļa pašvaldībām 80% no darba samaksas gadā
AV	396060	91094	72875	874500
DK	535242	123106	98485	1181814
DL	375406	86343	69075	828896
RV	387138	89042	71233	854801
VD	442328	101735	81388	976660
ZE	381138	87662	70129	841553
ZK	468210	107688	86151	1033808
ZL	343302	78959	63168	758011
Kopā:	3328824	765630	612504	7 350 043

Iespējamais palielinājums gadā **2 093 793** Eur

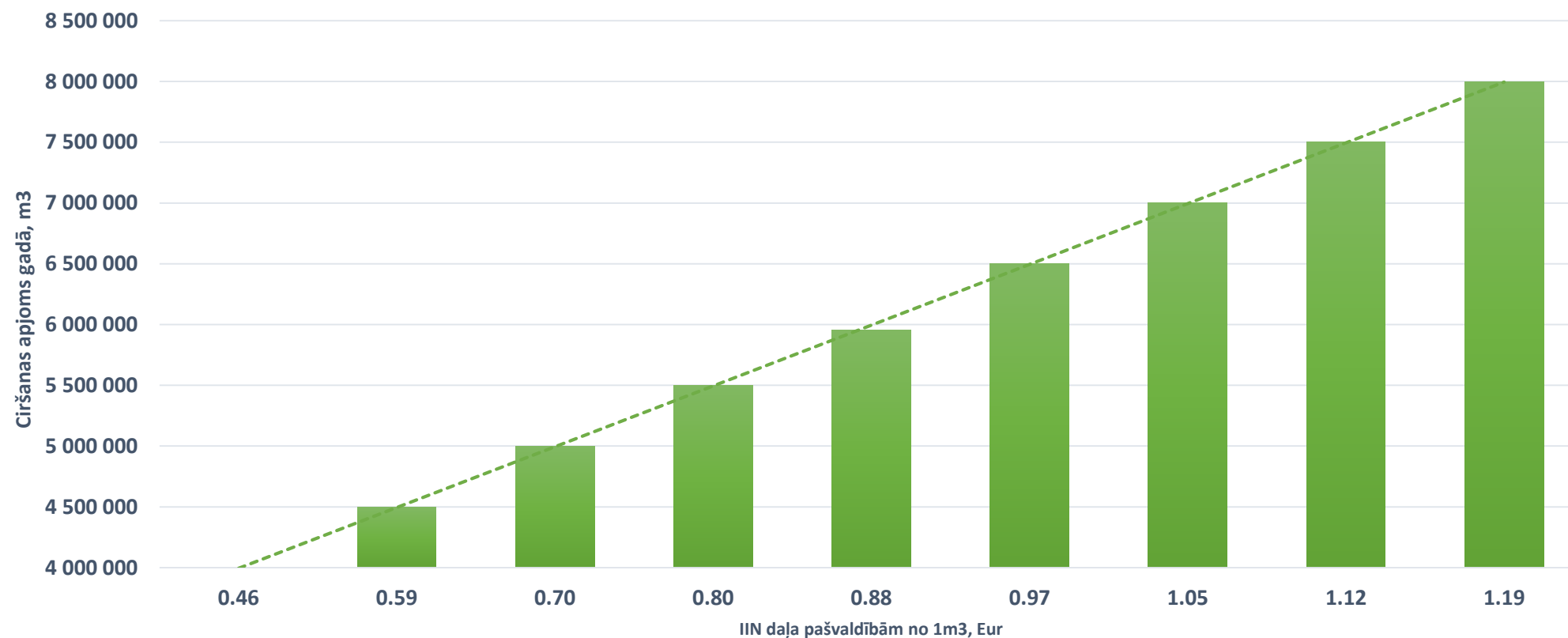
IIN iemaksas 2018. un 2019. gadā uz 1 m³ (Kurzemes uzņēmuma piemērs)

Mēnesis	2018. gads		2019. gads	
	IleN no darba algas	IleN/1m3 (eur)	IleN no darba algas	IleN/1m3 (eur)
janvāris	40217.35	0.41	61314.11	0.66
februāris	36181.69	0.46	59421.49	0.66
marts	44613.9	0.47	69443.57	1.01
aprīlis	42770.81	0.65	54533.31	0.67
maijs	44628.07	0.54	62389.52	0.81
jūnijs	43233.93	0.53	64106.13	0.81
pusgadā	251645.75	0.50	371208.13	0.76
jūlijs	53391.66	0.63		
augusts	59587.33	0.72		
septembris	55858.48	0.56		
oktobris	62279.1	0.57		
novembris	63416.24	0.56		
decembris	75913.97	1.15		
kopā gads	622092.53	0.59		

Lai sagatavotu un pievestu 1m³ līdz krautuvei 2018. gadā uzņēmums ir nomaksājis IIN 0,59 eur/m³ (dalījuma pa ciršu veidiem: GC=83%, KKC=17%), bet šā gada 1.pusgadā jau 0,76 eur/m³ (GC=77%, KKC=23%).

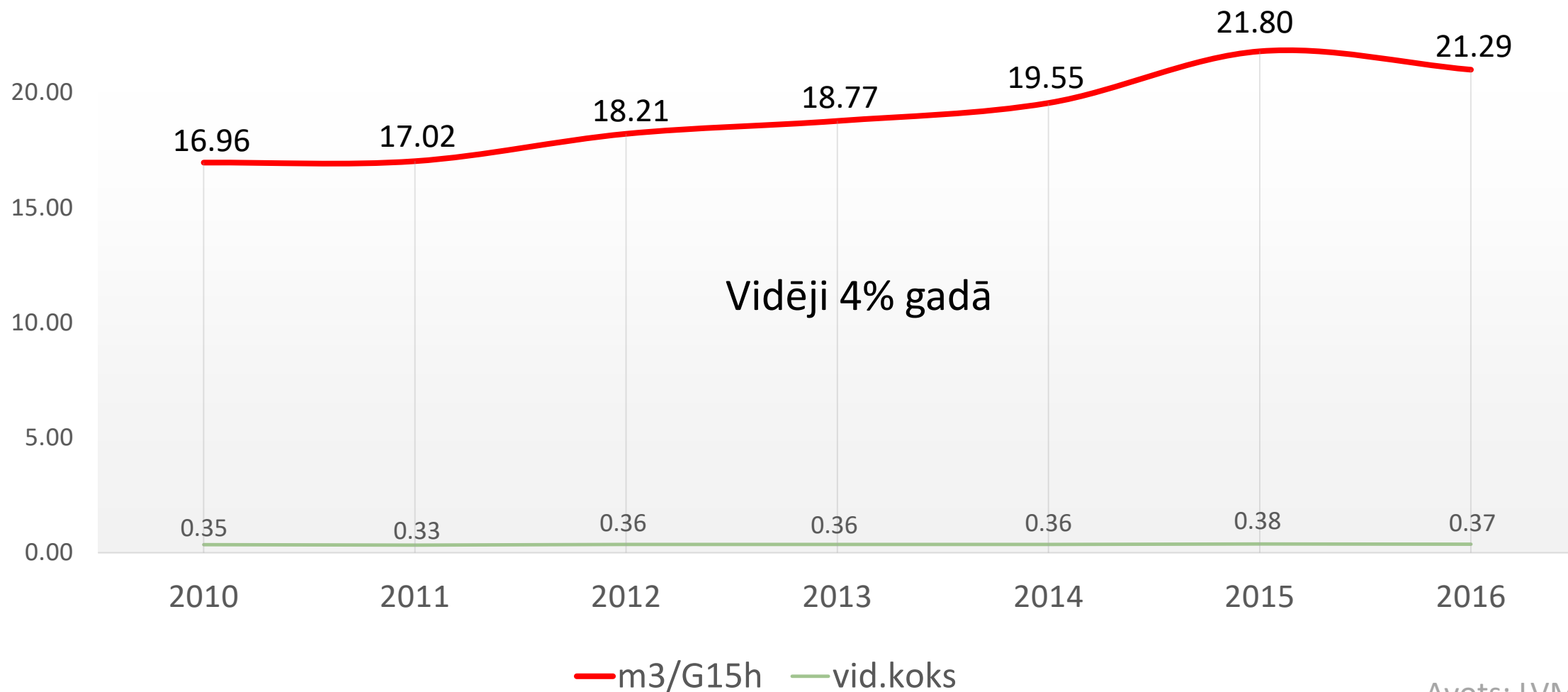
Pieaugums veidojies no atalgojuma palielinājuma, kā arī no darba krājas kopšanas cirtēs īpatsvara palielinājuma, kas nozīmē, ka nākotnē pašvaldību ieguvums no viena saražotā m³ tikai palielināsies. IIN 2018. gadā no mežizstrādes pakalpojuma ir 622092,- eur, bet 2019 I. pusgadā jau 371208,- eur.

IIN daļa pašvaldībām atkarībā no ciršanas apjoma gadā

Ražīguma dinamika

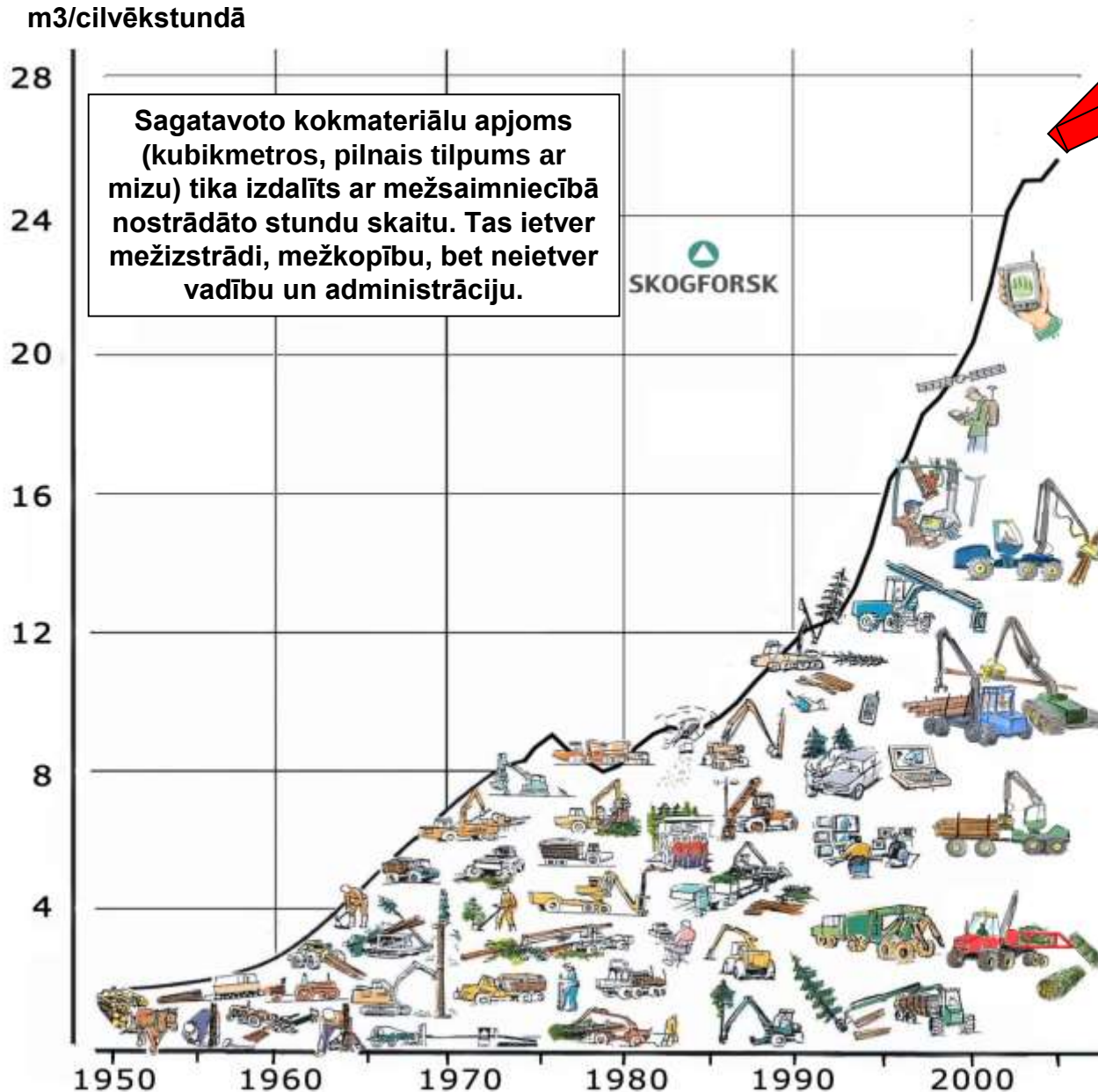
Harvestera operatoru ražīgums galvenajā cirtē

Avots: LVM, 2017

Izmaksas: -1.06 EUR/m³, jeb **-3,8 milj. EUR gadā**

Darba ražīguma attīstības dinamika mežsaimniecībā Zviedrijā

**Nepieciešams
darba ražīguma
pieaugums
2 - 4% gadā**

Avots: Skogforsk

Legālās algas veicināšana LVM iepirkumos: 2 uzņēmumu piemērs

Pretendenta nosaukums	Vērtējamā cena, EUR/m ³ (pretendenta iesniegtā cena)	Zemākā Reģionā piedāvātā cena, EUR/m ³	Punktu skaits kritērijā P1	Pretendenta bruto algas mediāna (operatoru vid. alga no VID)	Reģionā augstākā bruto algas mediāna, EUR	Punktu skaits kritērijā P2	Kopējais punktu skaits (S=P1+P2)
Pretendents 1 (oficiāla darbinieku alga)	8.47	7.00	57.85	1995.58	1995.58	30.00	87.85
Pretendents 2 (daļēji oficiāla darbinieku alga)	7.84	7.00	62.50	760.32	1995.58	11.43	73.93

Iepirkuma punktu īpatsvars ir 70% vērtējamai cenai un 30% operatoru bruto algas mediānai. Līdz ar to uzņēmums ar lielāku oficiālo algu var uzvarētu iepirkumā, neskatoties uz to, ka startēja ar lielāku piedāvāto cenu.

MEŽA NOZARES STRATĒGIJA

MISIJA UN VĒRTĪBAS

MISIJA

Mēs veidojam sakoptu, neatkarīgu un pārtikušu Latviju

VĒRTĪBAS

Valsts ir mūsu
kopība

VĒRTĪBAS

Meža nozare, vairojot valsts labklājību, dodot ieguldījumu reģionu attīstībā un atbalstot sabiedriskās iniciatīvas, sniedz būtisku pienesumu valsts neatkarībai un drošībai.

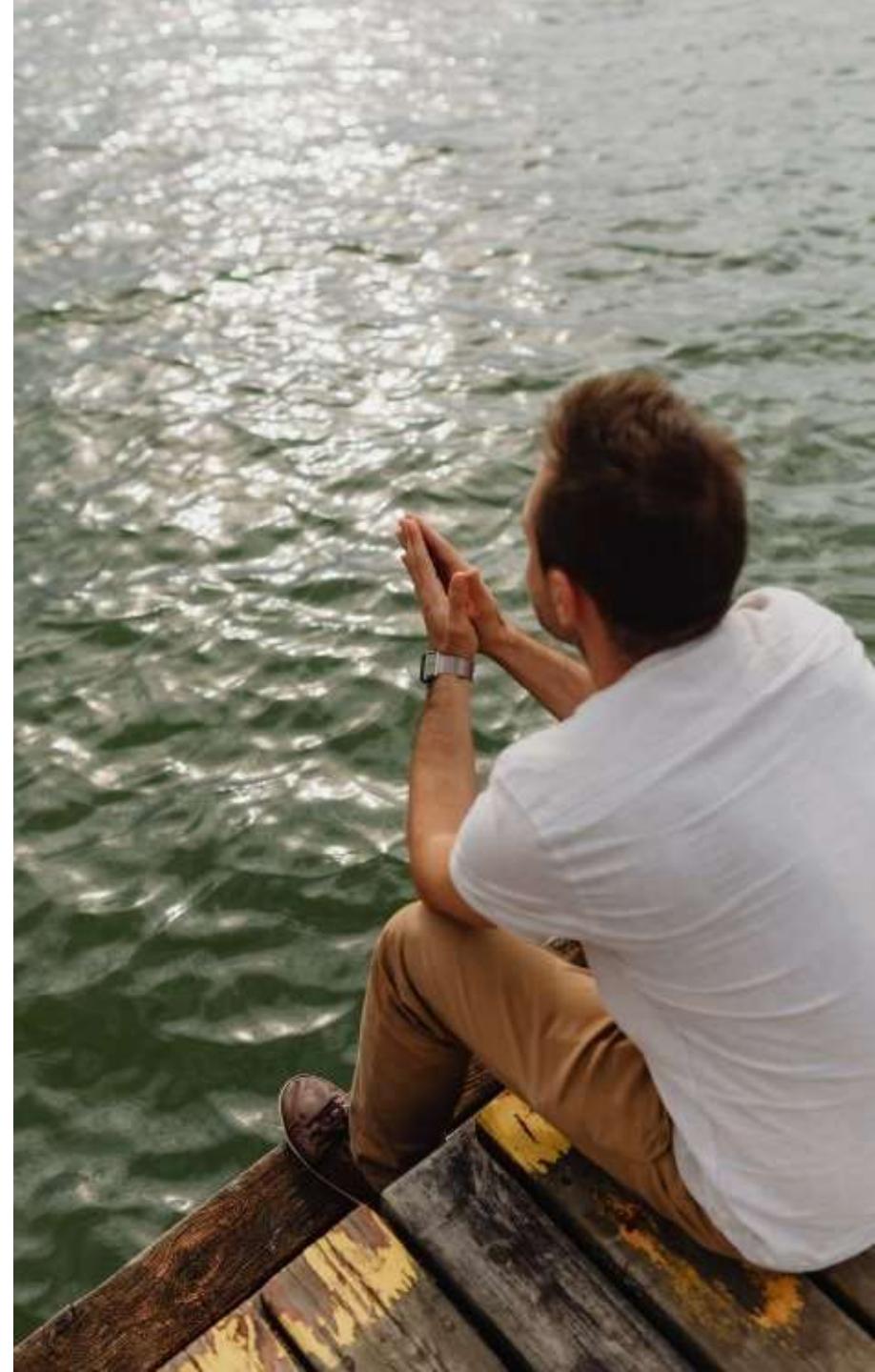

Cilvēki ir stipras
valsts pamats

VĒRTĪBAS

Meža nozare nodrošina iespēju Latvijas iedzīvotājiem nopelnīt taisnīgu atalgojumu par paveikto darbu, baudīt sakoptu vidi, iegūt kvalitatīvu izglītību, kopt senču tradīcijas un vienlaikus būt drošiem par savu nākotni.

Zeme un darbs ir
mūsu labklājības
saknes

VĒRTĪBAS

Meža nozare rūpējas, lai Latvijas meža zeme apsaimniekota, meži ir ražīgi un vērtīgi, darbs nozarē cienīgs. Caur šo darbu ikkatrs cilvēks Latvijā gūst labumu.

SKAIDROJUMI

Stratēģiskie mērķi un virzieni tika noteikti, savstarpēji diskutējot nozares izveidotām profesionālajām organizācijām, pētniecības/attīstības/izglītības institūcijām un nozares profesionāļiem.

Stratēģiju nav plānots virzīt apstiprināšanai kā plānošanas dokumentu valsts institūcijās, tajā pašā laikā stratēģijā minētie mērķi un virzieni tiks virzīti un aizstāvēti dažādos valsts plānošanas dokumentos, piem. NAP, LAP, MSNP utt.

Kā izejas punktu pieņemam esošo meža un tautsaimniecības struktūru, resursus, kā arī globālos un lokālos attīstības procesus, un mobilizējam rīcībā esošos instrumentus, lai virzītos uz stratēģisko mērķu sasniegšanu.

A dense forest of tall, thin evergreen trees, likely spruce or fir, filling the background. In the foreground, several bright green pine trees are visible, their needles appearing more vibrant than the darker green of the background forest. The overall scene is a lush, green woodland.

Paldies!